

AKADEMIK J. HEYROVSKÝ LAUREÁTOM NOBELOVEJ CENY

„Udelenie Nobelovej ceny považujem nielen za osobnú poctu, ale aj za uznanie celej československej vede a všetkému tomu, čo jej úspešný rozvoj v posledných rokoch umožnilo.“

J. Heyrovský

Všetkých chemikov potešila zpráva, že akademikovi Jaroslavovi Heyrovskému, laureátovi štátnej ceny a nositeľovi Radu republiky, dostalo sa aj najvyššie medzinárodné uznanie udelením Nobelovej ceny za chémiu pre rok 1959. Stalo sa tak plným právom za jeho vynikajúci objav i celoživotnú prácu.

Heyrovského polarografická metóda je dnes známa na celom svete všetkým odborníkom. Používa sa už ako bežná mimoriadne citlivá fyzikálno-chemická metóda pri riešení teoretických problémov i v praxi, v laboratóriách vedecko-výskumného zamerania i v prevádzkach najrozličnejších odvetví výroby. Slúži chemikom, hutníkom, geológom i mineralógom pri analýzach rúd, kovov, zliatin, flotačných koncentrátov, odpadov, ako aj pri stanovovaní stopových prvkov. Jej použitie sa však neobmedzuje len na kovy a anorganické látky, ale rovnako presne možno ňou analyzovať i organické zlúčeniny od jednoduchých derivátov až po komplikované a najzložitejšie.

O polarografických vedecko-výskumných prácach sa každoročne referuje na mnohých svetových kongresoch najrozmanitejších špecializácií. Polarografi je venovaných vyše 50 knižných publikácií a okolo desiatich pôvodných vedeckých prác v dvadsiatich rečiach. Dnes je polarografia rozpracovaná do takých podrobností a v takom rozsahu, že s ňou možno porovnávať len máloktorú vedeckú pracovnú metódu. Akademik Hcyrovský má mnoho žiakov, spolupracovníkov, vedeckých priateľov a nasledovníkov na celom odbornom svete.

Je prirodzené, že akademik Heyrovský nestačí sám spracovať všetky vynárajúce sa námety, ale sa o ne ochotne delí so svojimi spolupracovníkmi. Vedľa neho a pod jeho vedením vyrastá celý rad vynikajúcich vedeckých pracovníkov, ktorí majú skvelé možnosti vedeckého bádania a rozvíjajú ďalšie špeciálne odvetvia teoretickej i aplikovanej polarografie. Keď po oslobodení naše socialistické zriadenie dáva akademikovi Heyrovskému v rámci ČSAV samostatný Polarografický ústav, dosahuje Heyrovského kolektív vynikajúce postavenie v svetovom meradle.

Pre pracovitost Heyrovského a jeho vedecký zápal je charakteristické, že sa ani vtedy neuspokojuje s tým, že jeho polarografická metóda dosahuje vrcholnú metú, ale začína rozpracúvať celkom odlišné nové metódy. Napr. oscilograficko-polarografickou metódou možno rozlišovať také izoméry, ktoré polarograficky neboli účinné. Oscilografická polarografia otvára nové možnosti ako pre teoretický výskum, tak i pre praktickú aplikáciu.

Obraz osobnosti akademika Heyrovského doplňujú krásne charakterové vlastnosti. Jeho neobyčajná pracovitost a húževnatost, osobná skromnosť a ľudský pomer k všetkým spolupracovníkom, a najmä srdečný a bratský vzťah k Slovensku sú všeobecne známe.

Jeho osobný príklad ukazuje, že i nadaný a vzdelaný vedec, odborne pripravený a s bohatými skúsenosťami vyrastá na svetovú úroveň len v práci. Túto pravdu potvrdzuje i Faradayovo heslo „Pracuj, dokonči, uverejni!“ podľa ktorého sa akademik Heyrovský po celý svoj život spravoval.

Akademik Heyrovský s neuhasínajúcim zápalom plánuje ďalšie vedecké výskumy. K tejto jeho bádateľskej práci prajú mu všetci chemici pevné zdravie.

Redakčná rada